

Sodba za morilca

Danes ob pol desetih zjutraj se začne v prvem in drugem oddelku kriminalne sodnije istočasno sodnja obravnava proti mladima roparjema ni morilcema, Ferdinand Michich in Bryan Keenan. Sodnika McMahon in Dan Cull bosta sodila. Oba sta obtožena, da sta dan pred Božičem, napadla in ustrelila Johna Rau, pekarskega voznika, nakar sta ga oropala. To sta storila v družbi z Charles Sanbornom, katerega je pa policija ustrelila, ko je napadla skrivališče banditov. Nesrečni John Rau je sklenil svojo dnevno vožnjo okoli odjemalcev Star Baking Co. Žena in otroci so ga že teško pričakovali doma, da prinese darila za Božič, ko ga je napadla roparska trojica in ga na mestu ustrelila, dasi se Rau ni branil. Doma otroci niso ničesar vedeli. Zbrani so bili okoli božičnega drevesa, pripravljeni, da prižgo svečice na drevesu, takoj ko se ata vrne domov. Tu se začujejo teške stopinje pred vratmi. Z vzklikom: "Daddy, daddy!" hitijo otroci proti vratom. Toda očeta ni bilo. Namesto njega je prišel policist, ki je prinesel strašno novico družini. Ko je videl policist otroke, se je komaj drznil povedati strašno vest. Roparska trojica je bila potem šele 4. februarja obkoljena od policije v svojem skrivališču. Ko so policisti obkolili hišo, kjer so stanovali roparji, so banditje hoteli pobegeti. Pri tem je policija streljala. Sanborn je bil ubit, Michicha so dobili skritega pod posteljo, Keenan se je pa sam podal. Državni pravnik je zahteval, da se obravnava proti banditom čimprej prične. Sodnija je rada ugodila. Oba prijeta bandita imata na svoji vesti najmanj 40 ropov in en umor.

Vsa društva, kakor tudi posamezni člani, ki se bodo vdeležili parade ob otvoritvi S. N. Doma v soboto, 1. marca, 1924, se opozarjajo, da se prične zbirati ob 2. uri popoldne in da odkorakamo točno ob 3. uri. Imena vseh društev, ki se vdeležijo slavnosti, bodo priročena v par dneh.

Triglav društvo ima v sredo 27. febr. ob 8. uri zvečer v Knausovi dvorani enak važen sestanek. Ker bo ta seja jako važna, se prosi vse člane, ki se zanimajo za društvo, da se gotovo vdeležijo.

V finančne teškoče je prišla največja livarna v Clevelandu, Interstate Foundry Co., ki izdeluje lite železne predmete za 6 največjih avtomobilskih firm. Kompanija je tožena od treh drugih kompanij, da jim dolguje denar, pa ne more plačati. Interstate Foundry Co. se pa izgovarja, da ima premajhen kapital, da bi uspešno obrabljala.

V modno trgovino Rose Berkowitz, 5702 Quincy ave. je prišel v petek neki moški, ki je kupil jopič, ga plačal in odšel. Zvečer se je pa vrnil, pobil prodajalko na tla, jo več časa brcal, potem pa odnesel iz registra \$30.00.

Pismo ima pri nas Frank Satler.

Pasja steklina.

Tekom zadnjih par dni je bilo v Cleveland Heights, Shaker Heights in East Cleveland poslanih 16 otrok v razne bolnišnice. Vsi so trpeli na znakih pasje stekline. 21 psov je bilo zadnjih par dni pobitih radi stekline. 35 nadaljnjih psov je bilo poslanih k živinozdravnikom, da jih preiščejo. Epidemija se je pričela, kot poročila policija pred 14. dnevi, ko je zbesnel neki bulldog. Zbesneli pes je dirjal po ulicah in grizel druge pse, ki so od njega dobili steklino. Ti ogrizevni psi so bili potem doma negovani od otrok, in otroci so se nalezli od psov iste bolezni. Kogar ogrize stekel pes dobi pasjo steklino. Ta bolezen vzame od 10 dni do treh mesecev, da se razvije. Zdravniki danes imajo uspešna sredstva zdraviti pasjo steklino. Posebni serum se napade nim osebam vzbrižuje enkrat na dan skozi 21 dni, predno se more trditi, da pasja steklina ne bo imela drugih nevarnih posledic.

PRIJAZNA PROŠNJA!

Odbor za zgradnjo dvorazredne ljudske šole v Dvorski vasi pri Velikih Laščah nas prosi, da objavimo sledeče: Te dni smo razposlali nabiralne pole našim ožjim rojakom v Ameriki. In apeliramo na širno javnost rojakov po vseh državah, da se vsak po svojih močeh odzove. V Dvorski vasi pri Vel. Laščah se je ustanovil odbor, katerega namen je pobirati prispevke za zgradbo dvorazredne ljudske šole v Dvorski vasi. Mi trkamo na odprta srca, da nas razumejo in pridejo na pomoč in nam s prispevki čimprej omogočijo postaviti stavbo, ki bo še poznim rodovom v ponos in izobrazbo. Novi šolski okraj bi tvorile vasi: Dvorska vas, Mala Slevica, Škrlova, Kožarji, Prilesje, če bi nam pa dopuščale razmere, tudi vasi Zlati rep, Gor. in Dol. Podpoljane, iz katerih vasi se je osnoval sledeči odbor: Za Dvorsko vas Jos. Marolt, Rotar Janez, Alojzij Žužek, Jos. Žgajnar, Alojz Petrič in Stefan Kožar, za Malo Slevico Janez Dednikar, Peter Tešar, A. Zakrajšek, za Škrlovo Fr. Puzelnik in Janez Marolt, za Kožarje Janez Jaklič, za Prilesje Adamič Janez, Fr. Prijatelj in Janez Prijatelj za Finkovo. Odbor je sklenil, da bo imena vseh oseb, ki darujejo vsaj \$10 ali ki naberejo \$10, vklesal v kamni to ploščo, ki bo vzidana v šolskem poslopju. Ko dobimo vaše darove, bo započeta akcija takoj v delu, in bo že letošnjo jesen lahko služilo poslopje svojemu namenu. V tej nadi vas prijazno pozdravljamo. Dvorska vas, 24. jan. 1924. Jos. Marolt predsednik, Jos. Žgajnar podpredsednik in Janez Rotar blagajnik. Darovi naj se pošiljajo na Janez Rotar, Dvorska vas, št. 11, Velike Lašče, Jugoslavija. Tudi uredništvo "Ameriške Domovine" sprejema darove in jih odpošlje na pristojno mesto.

* Cena francoskemu franku se je nekoliko zboljšala.

Ječa na vsak način

Da Cleveland potrebuje novo ječo, to je brez vprašanja. To so celo državljani sami uvideli, ko so pred štirimi leti glasovali za poldrugi milijon dolarjev izdatkov, da se postavi nova ječa. Toda ko so jo začeli graditi, so razni arhitekti in inženirji dognali, da poldrugi milijon dolarjev ni dovolj za ječo. Izkopali so fundament, in pri tem je ostalo. Ako je še kaj od onega milijona in pol ostalo, tega nihče ne ve. Dejstvo je, da so drugo leto zopet dali volivcem na glasovanje, da volijo še za dva milijona. Toda to so volivci odločno zavržili, tem, da so porazili predlog za nadaljna dva milijona za ječo. Drugo leto potem je bil zopet predlog pred volivci, če glasujejo za tri milijone dolarjev za ječo. Tudi to pot so volivci porazili ta predlog s precejšno večino. Toda ljudje, ki imajo to ječo na srcu, se niso ustrašili. Znova so volivcem predložili predlog, da glasujejo za ječo. To pot naj bi veljala ječa pet milijonov dolarjev. Ta ječa bi bila pravi hotel. Pa zopet so volivci zavrgli predlog. Toda ječo potrebujemo v Cleveland. In za to bomo ponovno o njej glasovali. To pot imajo county komisarji načrt za ječo, ki bi veljala \$5.500.000. Ta ječa bi bil posnetek mestnega avditorija, popolnoma enaka kot je omenjena krasna mestna dvorana. Vendar poslopje za ječo ne bo v umetniškem slogu tako fino izvršeno kot je mestni avditorij. Pet milijonov in pol ne bo izdanih samo za poslopje, pač pa bo kupljeno s tem denarjem več zemlje kot se je prvotno nameravalo. Tako da pridobi mesto tudi na posestvu. Pri prihodnjih volitvah bodo volivci zopet, in sicer že petič, glasovali za novo ječo. Bog ve, kakšna usoda jo čaka.

Naš zastopnik in tajnik dr. sv. Vida, št. 25. KSKJ, Mr. Anton Fortuna je bil prav prijetno presenečen v soboto zjutraj, ko je dobil obisk od tete štorklje, ki je pustila v družini zdravo hčerko. Le naprej tako, fantje, kar vas je okoli "Ameriške Domovine", podjetje raste, naj pa še naše družine! Iskrene častitke!

Največja clevelandška kompanija, ki se peča s prodajo ledu, je ponudila svojim uslužbencem, da kupijo podjetje. To je The City Ice & Fuel Co. Po kompanijskem proračunu bi delavci kupili 49 procentov delnic, kompanija pa bi obdržala 51 procentov. Pri kompaniji je uslužbenih nad 400 delavcev. Kompanija je znana, da dela dobre dobičke.

Iz Ludington, Mich. je pobeignila v Cleveland 15 letna Julija Kosen. Mati dekleta se je obrnila na policijo za pomoč. Z dekletom je objednem pobeignil tudi njen zapeljivec, neki 21 letni fant. Dekle se lahko pozna po rdečih, kratko ostrizanih laseh in ker se nahaja v blagoslovljenem stanju. Policija v Clevelandu jo išče.

Mr. Mike Šuštaršič je daroval \$1.00 za siroto Mary Pečjak. Iskrena hvala!

Petrolejni škandal.

Washington, 23. febr. Preiskava o petrolejnem škandalu je končno dosegla Belo hišo, kjer stani predsednik Zjedinjenih držav. Senatni odbor, ki ima kontrolno nad to preiskavo, začne v nadaljnjem zaslišanju v ponedeljek, 25. febr. Kot prva prič bo zaslišan Bascom Slomp, privatni tajnik predsednika Coolidge. Senator Walsh, ki je prinesel petrolejni škandal na dan, je izjavil, da bo vprašal predsednikovega tajnika, zakaj se je nahajal v istem času, ko so v Washingtonu odkrili petrolejni škandal, v Floridi zajedno z bivšim notranjim tajnikom Fallom ter nekimi lastniki časopisa v Washingtonu. Nadalje bo zaslišanih več bankirjev, ki bodo morali pričati, kako in zakaj so prenesli ogromne svote denarja iz New Yorka v Washington. Vodstvo republikanske stranke pa je medtem izdalo povelje, da volitve republikanske stranke ne smejo biti več v defenzivi. Oni morajo začeti napadati demokrate. Predsednik republikanske stranke Charles T. Adams, je poslal predsedniku Coolidge in vsem visokim republikanskim javnim uradnikom opomin, v katerem graja njihov nastop in jih narekuje, da se ne smejo več braniti, pač pa napadati. Republikanska stranka ne more mirno gledati, kako senat pritiska na kabinetne ministre. Denby se je moral odpovedati, sedaj silijo Daughertyja iz urada, in republikanska stranka je mnenja, da če se to nadaljuje, bo pri prihodnjih predsedniških volitvah popolnoma poražena.

V italijanski naselbini je v nedeljo prišlo zopet do streljanja, katerega posledica je, da ste dve osebi mrtvi. Policija je prišla 20 letno dekle, ki je streljalo. Dekle je pripovedovalo na policiji: V četrtek popoldne so se oglasili trije možje v stanovanju moje očeta, Onofrio Positana na 3270 E. 34th St. Zahtevali so od njega precej denarja. Zahtevali so tudi, da dva borderja pri Positani, ki sta pred kratkim prišli iz Chicago, zapustita stanovanje. Poleg tega so zahtevali, da zapusti moj mož Cleveland. Ako se to ne zgodi, poženejo hišo s dinamitom v zrak. Ko so pretepli starega očeta, so odšli z grožnjami, da se vrnejo v nedeljo po denar. V nedeljo zvečer sem poslala otroke v postelj. V hiši je devet malih otrok. Moj mož je v petek pobeignil, iz strahu pred banditi. Pogasila sem vse luči v hiši, in s svojo 14 letno sestro čakala prihoda banditov. Kmalu po devetih uri zvečer sem opazila tri moške, ki so se plazili proti hiši. Začeli so streljati. Jaz sem namerila svoj revolver in sem tudi streljala. Ko je policija prišla na mesto, je dobila dva mrtva zunaj hiše. Tretji bandit je pobeignil. Policija ga sedaj išče.

V Clevelandu se pobira za spomenik Abrahamu Lincolnu. Nabirati je treba \$15.000, dočim je bilo \$15.000 nabranih že lansko leto.

Cox je kandidat.

Washington, 23. febr. Naznanilo bivšega guvernerja države Ohio ter bivšega demokratskega kandidata za predsednika Zjedinjenih držav, James M. Cox, da bo letos zopet kandidat demokratske stranke za predsednika, je vzbudilo mnogo pozornosti tako med republikanci kot med demokrati. Deleгатje predsedniške demokratske konvencije iz države Ohio, so naznanili, da bodo solidno volili za Coxa kot kandidata. Vstop Coxa med predsedniške kandidate demokratske stranke pomeni, da ima Cox za seboj mnogo demokratov, ki so bili prej prijatelji McAdoo-a. Ker pa je bilo ime McAdoo omenjeno v zvezi s preiskavo o petrolejnem škandalu, smatrajo mnogi demokrati, da je nemogoče, da bi bil McAdoo kandidat, ker ne bi mogel prenesti napadov od strani republikanske stranke. Toda dočim bivši guverner Cox nima dosti prilike biti nominiran predsedniškim kandidatom demokratske stranke, pa se ime newyorškega guvernerja, Al Smith, čimdalje pogosteje omenja v zvezi s predsedniškim kandidatom. Suha stranka v Ameriki je doživela zadnje čase precej moralnih porazov, in vse to ustvarja ugočen položaj za newyorškega guvernerja. Za Smitha tudi skrajno ugodno upliva dejstvo, da se demokratska konvencija vrši v New Yorku. Newton D. Baker pa, eden najbolj upljivih demokratskih voditeljev, se je izjavil, da bo pri predsedniški konvenciji glasoval za Coxa iz Ohio.

Zdravniki neke bolnišnice je vprašal policijski informacijski urad, če mu morejo poslati nekaj zdravih moških, da bi dali kri za par slabotnih bolnikov. Na policijskem uradu so odgovorili, da so šele dan prej poslali štiri moške v bolnico. Zakaj jih ne uporabijo? Zdravnik je odgovoril, da so res prišli štirje moški, da so vsi zdravi, toda pijani so bili kot muhe, in pijana kri ni dobra za bolnike.

V tork se vrši v Clevelandu posvetovanje državnih, county, mestnih in zveznih uradnikov, na kak način o bi bilo mogoče prohibicijo bol o spolnovati. Navzoč bo pri posvetovanju tudi guverner Donahey, ki pride v ta namen iz Columbusa. Ožje sodelovanje med organi vseh oblasti, ki so postavljene za spolnovanje prohibicije, je namen zborovanja.

Gouverner Donahey je izdal splošen oklic na državljane v državi Ohio, da pomagajo s prispevki nemškimi lačnim otrokom. Gouverner pravi: "Kadar se čuje jokanje lačnih otrok, tedaj nikdar nobena dežela ne pogleda zman v Ameriko. Danes prihaja tak jok iz Nemčije. Ljudje v Nemčiji žanjejo sad nesrečne, cesarske vlade, katere so se znebili. Danes se trudijo, da si pomagajo iz silnega propada, kamor so zašli. Njih otroci pri tem stradajo. Prepričan sem, da bo prebivalstvo države Ohio rado pomagalo.

Unijska zmaga.

Pogodba, ki je narejena med delodajalcem in zastopniki unijskega delavstva je veljavna, se je izjavil sodnik Hay v Clevelandu. Stvar je sledeča: John S. Baker je v Clevelandu stopil v službo pri clevelandski cestni železnici kot sprevodnik. Med unijsko uslužbenecvne železnice in med vodstvom cestne železnice obstoji pogodba, da mora kompanija imeti same unijske uslužbence. Kdor začne delati pri cestni železnici, mora 60 dni potem pristopiti v unijo, ali pa mora delo pustiti. Omenjeni Baker se je nahajal 60 dni v službi pri cestni železnici, in unijski voditelji so ga potem vprašali, da pristopi v unijo. Baker pa ni hotel pristopiti. Vodstvo cestne železnice je nato Bakerja odpustilo iz službe, Baker je pa tožil delavsko unijo za \$10.000 odškodnine, ker mu je vzela delo. Sodnik Hay v Clevelandu pa je razsodil, da ima delavska unija popolno pravico narediti kontrakt s katerokoli kompanijo, in kadar je enkrat kontrakt sklenjen, se mora izvrševati. Baker torej ni opravičen do odškodnine, ker je delo zgubil, ker ni hotel pristopiti k uniji. Baker pa pravi, da s to razsodbo ni zadovoljen in bo tožil na višje mesto.

James A. White je naznanil svojo kandidaturo za guvernerja države Ohio. White je pred kratkim se odpovedal načelstvu anti-saloon lige, in je poznan kot eden največjih prohibicijskih fanatikov v državi.

Katoliška dobrodela korporacija v Clevelandu namerava letos pričeti z gradnjo leve in obširne sirotišnice, kjer bodo dobili siroti otroci katoliških starih krasno zavetišče. Denar za to sirotišnico, ki bo stala blizu Rocky River, se nabira že več kot eno leto. Korporacija je sedaj razpisala kontest glede imena sirotišnice. Pet nagrad je pripravljeni: \$100, \$50, \$25, \$10 in \$5.00. Kdor nasvetuje najboljšo ime, dobi \$100 darilo. Imena kot "sirotišnica", "zavetišče" ali "dom" se ne bodo upoštevala. Nasvetovana imena naj se pošiljajo na Catholic Charities Corporation, 704 Century Bldg., Cleveland, O.

Račune za vodo plačate odsedaj naprej lahko v našem uradu, ker smo pooblašteni od mesta za pobiranje računov.

Iz Loraina, Ohio, se poroča, da pride tja prihodnji teden Henry Ford, da bo navzoč, ko bodo krstili nov Fordov ogromni prometni parnik.

Častni župan mesta Cleveland, Clayton C. Townes se nahaja v Floridi in ga ne bo nazaj še najmanj 10 dni.

Clevelandska telefonska družba je izjavila, da ne bo zvišala telefonskih pristojbin.

Pismo ima pri nas Janez Petrovič. Senator Greene, ki je bil obstreljen v boju med munijskajnarji in detektivji, ima upanje, da bo okrevla. Nekaj časa je visel med življenjem in smrtjo.

Štrajk še traja.

London, 23. febr. Dasi se je poročalo, da so pristaniški delavci v Angliji odpovedali štrajk in se vrnejo na delo, vendar je bilo poročilo pre zgodnje, ker delavci v pristaniščih, ki so na štrajku, se niso še vrnili na delo. Od štrajkarjev samih je odvisno, ali sprejmejo pogoje, katere so jim stavili delodajalci. Ker pa ti pogoji niso baš posebno ugodni za delavce, se delavci obotavljajo jih sprejeti naglo. Delavska konferenca se je posvetovala včeraj osem ur glede sprejetja pogojev, ne da bi prišla do kake odločbe. Konečno so odgodili konferenco do ponedeljka, ko se začnejo znova posvetovati. Uradniki unije pristaniških delavcev so sicer sklenili, da bodo priporočili delavcem, da sprejmejo pogoje, vendar je od splošnega glasovanja odvisno, ali so pogoji za vrnitev na delo, končno sprejeti ali ne. Delodajalci so pristaniškim delavcem obljubili en šiling več plače na dan takoj, in zopet en šiling pa s prvim junijem. (En šiling znese 24 centov.) Ogromna večina delavcev pa nemudoma zahteva dva šilinga pobojšane plače na dan. V očigled tega se ne more vedeti, kdaj bo štrajk končan.

Pismo ima pri nas Jože Rižnar.

ENAJST URADNIKOV ARETIRANIH.

St. Louis, Mo., 23. febr. Včeraj je bilo tukaj aretiranih 11 uradnikov in delavcev, ki so uslužbeni pri Grisedick Brewery Co. Obtoženi so, da so izčelovali in prodajali pivo z alkoholom. 600 zabojev pive je bilo zaplenjeno. Kemična preiskava pive je dognala, da ima pivo 4 in pol procenta alkohola.

ROJAK UBIT V LORAINU, O.

Joseph Zaletel, star 23 let, stanujoč na 1717 E. 34th St. v Lorain, O. je bil v četrtek zjutraj, 21. februarja takoj ubit, ko je prišel na delo. Delal je pri National Tube Co. Zaletel je bil zaposlen kot železniški zavirač pri mali železnici, katero uporablja tovarna. Ko je zvezal skupaj dva vozova, mu je spodrsnol, da je padel ravno pod kolesa. Umrl je nemudoma. Zaletel je prišel v Lorain šele pred nedolgo časa. Tri leta je služil pri ameriški okupacijski armadi v Nemčiji. Bil je član železniškega inženirskega oddelka. Zaletel je bil rojen v Clevelandu, in ko je bil star poldrugo leto je s svojimi starši prišel v Lorain. Tu zapuščala žalujočega očeta in mater, sestro Mary, tri brate, John, Louis in Frank Zaletel. Pogreb se vrši v ponedeljek, 25. februarja. Naše iskreno sožalje starišem.

VEČ ZA SLADKOST KOT ZA ŠOLO.

Chicago, 24. febr. Zjedinjene Države potrošijo več za candy, sladko piščančjo in sladoled kot pa vzgojo. Zjedinjene Države so potrošile lansko leto \$1.500.000.000 za svoje šole, toda za tobak se je potrošilo \$2.100.000.000 in za slaščice pa \$1.800.000.000.

"Ameriška Domovina"

(AMERICAN HOME)

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

NAROČNINA

Za Ameriko \$4.00 Za Cleveland po pošti \$5.
Za Evropo \$5.50 Posamezna številka 3c.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. Tel. Randolph 628.

JAMES DEBEVEC, Publisher, LOUIS J. PIRC, Editor

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit—Foreign in language only.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 23. Mon. Febr. 25th 1924

Postava in usmiljenje.

Postava je postava. Postave so narejene za to, da se spolnujejo. Postave imamo, da se obrani red in mir v državi. Ako ne bi bilo postav, tedaj bi vsakdo delal kar bi hotel, ne da bi mu kdo branil, ne da bi bil kaznovan za svoje dejanje. Vi bi lahko ubili svojega sosedu, ne da bi vas kdo prijel in vprašal, kakšno pravico imate ubijati. Vi lahko zažgete svojemu sosedu hišo in se smejete zraven, ko gori postevstvo in premoženje vašega bližnjega, ne da bi sosed mogel proti vam nastopiti. Vse lahko naredite, ako vam postava ne bi branila zločestnega dejanja.

Charles R. Ely je mirovni sodnik v Euclid vasi blizu Clevelanda. Ko je bil zvoljen sodnikom in je nastopil svoj urad, tedaj je zaprisegel, da bo gledal, da se postave spolnujejo, in kdor jih krši, mora biti kaznovan, ker sicer ne moremo imeti reda v državi. To je postava in postava je pravična. Spolnovati se mora.

Pred nekaj dnevi se je gospodar neke hiše v Euclid pritožil pri sodniku, da mu stranka ne plačuje renta. Kdor ne plača renta, mora iz hiše, kajti gospodar mora plačati davke, popravljati hiše, plačati vojo, itd. In kje naj vzame denar, ako ne dobi renta? Gospodar je torej plačal na sodniji \$10. za pristojbino, in sodnik je prevzel dolžnost, da gre v dotično hišo ter naznani stranki, da mora ven, in če ne gre zlepa, bo šla zgrda. Postava jasno piše o tej točki, in postava se mora spoštovati.

Sodnik Ely v Euclid vasi, blizu Clevelanda, je vzel s seboj sodnjega uradnika Koonsa, in oba sta šla proti hiši na St. Clair Ave. blizu Lloyd Rd. da naznani družini, ki tam stanuje, da mora iz hiše, ker postava tako zahteva. Potrkala sta na vrata, pripravljena, da pokažeta sodnijske papirje in zahtevata izpraznitev stanovanja.

Siromaško oblečen fantiček, bos in raztrgan, jima odpre vrata. Sodnik Ely se odkašlja, da začne čitati postavu, da morajo izprazniti stanovanje — potem pa mu zastane govornica v grlu.

Deset otrok je videl v hiši. Šest deklic in štiri fantičke. Najstarejši je bil 17 let, najmlajši pa bebiček. Osem izmed 10 otrok je bilo bosih, v trdi zimi, in v peči ni gorelo, da bi se grelo stanovanje. Videl je sodnik mater družine, pri trdem delu in obupanega očeta, ki že dalj časa ni delal, in kaj se pravi dalj časa ne delati pri družini 10 otrok, to mora marsikdo izmed vas, cenjeni čitatelji, vedeti.

Toda sodnik Ely se je spomnil na postavu. Prisegel je, da bo spolnoval postavu. Postava se mora spolnovati, in postava pravi, kdor ne plača renta, mora iz hiše. Zopet se odkašlja sodnik, ne sicer tako uradno, toda precej hudo. Postava mu je zapovedovala jasno kaj mora storiti. Toda namesto, da bi z ostrim glasom zapovedal: "Ven", se je ponovno odkašljal in vprašal navzoče: "Kaj pa je vendar z vami?"

In sodnik Ely je slišal dovolj, zakaj družina ni plačala renta: Oče je brez dela, in dasi išče delo, ga ne more najti. Mati pa dela ves ta čas. 10 otrok je v družini, ona in oče, torej dvanajst oseb, in mati dela ves teden pri neki dobri družini za \$15.00 na teden. S tem se živijo. S \$15.00 na teden se živi družina 12 oseb. Pet milj daleč hodi mati vsako jutro, da pride na svoje delo. Zgodaj zjutraj vstane, podoji otroka, potem pa gre. In v ponedeljkih vstane s postelje še bolj zgodaj, da opere hišno perilo in je obesi na zmrznjene vrvi. Pozno popoldne se vrne domov. Tekom dneva pazi na male otroke najstarejši fant Evgen, 17 let star. In na male otroke je treba dobro paziti, posebno kjer jih je več v hiši.

Evgen, star 17 let, zgleda jako majhen za svojo starost. Vidi se mu, da ne živi dovolj hrane. Zgleda kot fantek 12 let star. Noben delodajalec mu ne vrjame, da je star 17 let. In Evgen je dober fant. Podnevu menja plečice bebičku, daje mleko otrokom, pazi, da se ne stepejo — skratka, prava mati je Evgen svojim otrokom. In ko so mali otroci tekmo dneva zaspali za kratek čas, je šel ven, prinesel zmrznjeno cunjjo v hišo, jo otajal v vodi, in začel ribati tla.

Sodnik Ely se je počutil kot grešnik v tej hiši revščine in pomanjkanja. Toda zopet se je spomnil, da je sodnik in mora gledati, da se postave spolnujejo. Toda poleg spomina na postavu mu je prišlo v spomin tudi življenje te družine. Uboga mati, 10 otrok mora živeti, in noben otrok ne dobi dovolj hrane, in sinko Evgen, namesto da bi bil vesel zunaj med tovariši, mora paziti na otroke ves dan.

Postava! Sodnik Ely seže v žep in privleče ven \$10.00, katere je dobil kot postavno plačilo, da vrže družino, ki ne plača renta, na cesto. Teh \$10.00 podari materi. In sodni uradnik, ki je dobil plačano od postave \$2.00 za izvršitev postave, tudi seže v žep in ponudi \$2.00 materi. In sodnijska listina, s katero se naznani družini, da mora iz hiše, je romala nazaj v žep sodnika.

Preteklo sredo sta se sodnik in sodnji uradnik posvetovala v svojem uradu. Vedela sta, da sta prelomila postavu. Prisegla sta, da bosta pazila, da se postave spolnujejo. In obadva sta jo prelomila.

Toda — včasih je postava združena z usmiljenjem. Včasih govori srce, ne pa razum. In sodnik Ely v Euclid vasi je zadovoljen. Zadnjo besedo spregovorijo volivci. In volivci imajo sree.

IZ KRONIKE GORENJSKIH FANTOV.

Gorenjski fantje, zlasti v Bitnjem pri Kranju, ne morejo pozabiti prejšnjih pretepaških časov in ni čuda, da jim pogosto zavre kri.

Odkar so se starejši vrnili iz vojne, do kompliciranejših pobojev in pretepev ni prišlo, baje so se iztepli in naveličali v vojni. Tradicije so pa močne in stare, začeli so ta posel mladiči, zakaj bi verno ne posnemali zgledov starejših borcev.

Jože Hartman in Jože Porenta sta dva taka junaka sedanjih dni. Na vas že hodita, tudi vasujeta že, na Gorenjskem dandanes vasovanje ni več nevarno, in vriskata že na vasi in vojveta: "Auf, prmejduš!" Kdo bi zameril fantovski prešernosti.

Ljubil pa je Jože ali Hartman ali Porenta ali oba, ne vem, natakario v Kranju; vsaj oba sta hodila k njej, oziroma v gostilno radi nje; ali radi varnosti oba, ali radi ljubosumnosti, kar se večkrat dogaja, ne vem.

Ker so pa ženske in zlasti njih okus spremenljivi kot večer ali vreme in takrat je bilo tudi vreme čudovito spremenljivo, ni čuda, da ji je ugajal neki štajerc bolj kot obadva Jožeta. To ju je razkačilo in vzvalovalo mlado kri. Obdelala sta ga z nožem, ga še "propisno" oklala in izginila. Ker pa svojega zmagoslavja nista mogla zamačiti in sta hotela na vsak način postati slavna, sta zavila v gostilno h Križnarju v Stražišču. V znak dokumentiranja svojega junaštva in osvete, sta javno v gostilni obrisala krvave nože.

"Proketo sva ga naklestila in sparala, še sedaj imam krvav nož," je rekel Jože in drugi Jože je pokazal i svoj nož in samo pokimal.

Stvar je prišla v roke kraniškemu sodniku. Fanta sta pa tajila in bi bila najbrž utajila in brez kazni odšla iz rok sodišča. Pa ni vrag, sodnika je zanesel nos h Križnarju in Križnar je nehote pripovedoval o junaštvu obeh Jožetov. Nista več mogla utajiti, ker nista mogla tajiti, da sta brisala krvave nože.

In prvi Jože, ki je dobil za svoj junaški preizkus tri mesece, je rekel drugemu Jožetu, ki je tudi dobil tri mesece oddiha: "Prmejduš, drugič bom pa drugače delal. Mejd duš sva bila trapasta, da sva se šla kazat k "Ropu" (Križnarju).

drago vasovanje.

V Bitnje, ali kakor pravijo tistemu delu "gasa" je prišel vasovat k Lepi devici bogat fant, napregel za to pot sani, da je pcingljalavo k hiši ljubice.

Tam pa je navada, da fant vasuje tajno, romantično, ni pa navada, razkazovati svojih potov in svojih namenov.

Vasovalec je spravil sanj in konja z opremo v stelnjak in brzo k ljubici; fantu je bilo mraz, dekle je govorilo kot bi sejal in je pozabil na konja in sani.

Zopet je zavrela v tem slučaju nagajiva kri bitenskih fantov; od sani so pobrali ojnice in vse pritikline, konju pa vso opremo.

Nikamor niso nesli stvari prodajat, tudi jih niso bogve kako temeljito skrili, potaknili so jih bližnjemu kmetu med njegovo ropotijo.

Iz slaškega razpoloženja pri vasovanju je fanta dvignila noč, čas, ko se je moral posloviti od ljubljene, hrškega dekleta. Povabil je še dekle na sani, dekle se je napravilo, kot se je za take vožnje treba in bilo pripravljeno.

Pa kakšna jeza, beganje, iskanje, preklinjanje. Konj je v stelnjaku oproščen vsega

rezgetal, sani pa poleg samevale brez ojnic. Ni mu drugega kazalo, zaježil je konja, sani pa pustil in osramočeno dekle, ki je že težko pričakovalo, da izgine izpred očesa oprezne matere. To pot so bili pa fantje previdnejši in so skrivnost obdržali zase, dasi so na vse strani poizvedovali za krivci. Šli so pa tako daleč, da so vasovalčev prijatelji aretirali nedolžnega fanta — godca, ki si je za predpust kupil par novih podplatov, češ, da jih je izrezal iz konjske opreme vasovalca. Pa jo jim je zasilil in se je aretirala izjalovila. Vasovalca pa baje že nekaj časa ni bilo v "gaso".

Vesela poroka, žalostna "oh-cet".

Zenitovanja so pri nas vedno združena z veseljačenjem fantov. Zakaj bi se radostil samo ženin, njegovi vrstniki se pa pri pogledu nanj žalostili. Saj so med njimi fanti pri štiridesetih letih, ki se ne morejo oženiti, ker jim stari ne dajo grunta "čez".

Zato pa skrbno čuvajo star običaj "šrange", ki je vedno v zvezi s precejšnjo odkupnino, kakršna je za pač nevesta, dota in "bališ".

V loških hribih so se pri nekem ženitovanju zbrali postarni fantje, napravili šranggo, pri šrangji mizo, na mizo pa postavili "štefan" žganja. Saj je bil tudi mraz in kdo bi v mrazu pil vino.

Od daleč je bilo čuti že vrisk svatov in hreščanje harmonike z močnim vmešavanjem klarineta.

Fantje so si privoščili dolge požirke žganja, da bi jim beseda bolj tekla in da bi bili pri kupčiji vztrajnejši.

Zgodilo se pa je, da je bil ženin varčen možakar, nevesta še bolj. In ženin se na ljubo ženini mogel pobotati s fanti. Njej in njemu se je zdelo odkupna vsota previsoka. Fantje so bili pa trdni, šrangga dovolj močna, ženin in nevesta, drug in družica, starejšina in teta, svatje in vse osebe je niso mogli naprej.

Ženin je velič pognati in konji bi bili pretrgali "šranggo", da niso fantje pograbili užd in vso karavano ustavili. Užaljeni vsled kaljenja in teptanja najsvežjih, hkrati najbolj dobičkanosnih narodnih običajev, so se udarili s svati in ženinom. Vse veselo razpoloženje je hipoma prenehalo in vsak je skrilal le svojo glavo. Najslabše je naletel ženin. Pri prvem spopadu jo je dobil z nožem v rebra drugi so pa dobili za spomin trajna znamenja s koli. Meni da se je v tistem kraju prvič zgodilo, da je nevesta prišla na ženinov dom sama. Ženina so morali namreč pustiti v bližnji hiši, dokler ni prišel na pomoč zdravnik.

Zenitovanje se je pa baje kljub temu vršilo. Razpoloženje je bilo pa kolikortoliko slabo, ker so ogorčeni svatje očitali godcem, da jih v boju niso podpirali. Godci so se seveda izgovarjali, da jim ni bilo tolko pa eventualne batine, pač pa da so se bali za svoje instrumente, ki so v sedanjem času težko plačljivi.

Prav v istih krajih so pa zadnjič svatje s pomočjo godcev pretepli nasilne "šrangarje". In v kolikor je bilo prvo ženitovanje v rajanju prikrajšano, je bilo drugo povedano. Ženitovali so namreč tri dni in tri noči, to iz same prešernosti, ker niso plačali "šrange". Lepa in stara je navada "šrange" ali mnogokrat prinaša žalostne in drage posledice. "Šrangarji" so že večkrat, kakor tudi to pot, zagovarjali svoje preširoko mišljenje pravice pred sodiščem.

JERA, V PEČ ZAKURI!

Mraz je pritisnil tisto jutro, ko se je kmet Žovnež odpravil z doma v Kamnik na sejem. Ampak stvar je že takaka, da je o sv. Jakobu vroče, o sv. Boštjanu pa ledeno. Zato tudi tisto leto ni moglo biti drugače. Ko je mož že odhajal s praga, mu je žena Jeriša govorila: "Le tisto glej, dedec, da se ga danes spet ne nalezesh! Zdaj ni pravi čas, da bi za cesto legel in prespal svojo pijanost!"

"Ne razlagaj mi venomer starih lišanih!" se je obregnil Žovnež in odkorakal.

Med potjo v Kamnik se ni Žovnežu nič posebnega pripetilo. Če je na treh krajih sprotil použil požirek žganja, skoro ni menda vredno omenjati.

Vse drugače pa se je obrnilo ob povratku s sejma. Vračal se je v družbi peterih znancev, ki so bili vsi na glasu kot dobri pivci. Prav brez posebnih nezdob bi bil Žovnež lahko dospel domov, če bi se zavoljo tovarišije ne bil ustavil pri Pircu na Rovih.

Ves svet se je vrtel okrog Žovneža, vsaj njemu se je tako zdelo, ko je z veliko težavo kolovratil v mraku od Pirca proti domu.

Pri Krevlju v Grabnu imajo vedno kup gnoja pred hlevu. Ravno do tod je pribotal Žovnež, tu se je spotaknil in legel, noge ga niso več nosle dalje. V vinjenosti se mu je menda čez časa zazdelo, da je zlezal na domačo peč, pa je le na toplem gnoju počival.

Toda vinska gorkota se je kmalu začela poslavljati od njega. Žovneža je začelo mrziti. Mesec ga je sicer obseval, toda Žovnež se je stiskal in mižal.

"Jera, v peč zakuri! Zlodej, saj bom še zmrznil. Čisto si birsko me zebe."

Tako je Žovnež začel ro-bantiti in k sreči je slišal njegovo-godnjiranje Krevljeve Jože, ki je v hlevu pospravljaj. Usmilil se je zmrzujočega Žovneža in ga odvedel v toplo hišo za peč.

Proti jutru se je Žovnež iz-treznjen in dobro pregret podal domov.

Stvar ni ostala prikrita in čez par dni je že tudi Jera zvedela, kje je njen mož hotel prenočevati. Kadar sta se odšli sporekla, mu je ponagajala: "Kaj boš ti, revež, ki ne razločiš gnojne kupa od domače peči!"

IZ DOMOVINE.

Trikrat stari oče v enem tednu. Redki so ljudje, ki bi se jim dogodila ta sreča, ali pa nesreča v sedanjih dragih časih, da v enem tednu postanejo trikratni stari očetje. Vendar se je to pripetilo prejšnji teden vojvodinskemu seljaku Laliču. Njegove tri hčere, ki so se lanski predpust zapored poročile, so prejšnji teden zapored poročile in svojega očeta razveselile s tremi čvrstimi vnuki.

Zverinsko divjaštvo. V Kamnici pri Mariboru se je vršila minulo nedeljo domača predpustna veselja v gostilni Šerak. Na ples sta prišla tudi 20 letni viničarski sin iz Brestrnice Štefan Štravs in 39 letni hlapec iz Kamnice Matija Haložan. Naenkrat je nastal med pijanci prepir in Haložan je začel iz repetirke streljati v strop. Gostje so Haložana končno vrgli iz gostilne, z njim pa je šel tudi Štravs, ki se je zavzemal zanj. Za njima je gostilničar-ka vrata zapahnila. Haložana je to razjezilo in je prišel zunaj streljati v vrata. Strelji so težko ranili 6 oseb. Najhujše je bil zadet 16 letni Franc Reiser iz Brestrnice. Nadalje so bili ranjeni Terezija Gradišnik iz Kamnice, Štefan Pav-

šič, mesar iz Kamnice, Franc Marinkšek, viničar iz Rošpoha, Ivan Flakuš in Franc Lesnik iz Studencev. Gostje so Haložana prijeli in razorožili. Štravs pa je ušel. Vendar je orožništvo že oba aretiralo. Aretiranca se izgovarjata s popolno pijanostjo. Pri nas je pijanost olajševalno sredstvo, v Ameriki pa baš pijanec dobi še posebej kazni za pijanstvo. Zato se doma lopovi vedno izgovarjajo s pijanostjo.

V Cerkjah na Gorenjskem je neko dekle umorilo svoje-ga nezakonskega otroka in ga zakopalo na neki njivi. Izročili so jo sodišču.

Ne privoščijo mu smrti. V Sarajevu je nedavno mladi postopač Ahmed Buljubašič v zaporu poizkusil samomor. Ravno ob pravem času mu je še stražnik prerezal jermen, na katerega se je obesil. Ko so ga izpustili iz zapore, se je napil in zaspal na tračnih cestne železnice. Toda policaj ga je zbudil in nagnal domov. Že naslednji dan se je smrti željni Ahmed odpravil v samotno predmestje in se obesil na neko drevo. Pa spet ni imel sreče. Ko ga je zanjka že precej tiščala, je v zadnjem hipu, prihitel neki zidar in Ahmedu prerazal vrv. Ves obupan je Ahmed, nesojeni samomorilec, prišel pred policijo. "Kaj ti ni prav na svetu?" ga vpraša policijski komisar.

"Da me ne pustite na drugi svet," se je odrezal Ahmed, ki bi se raje "fental" kakor pa prijel za delo.

Dvojni madžarski morilec na našem ozemlju. Madžarski potepuh Seiler se je minulo soboto ponoči priplazil preko meje ter v obmejni vasiči Bozdan pri Somboru umoril 80 letnega samotnega previtkarja Vašaša in njegovo 70 letno ženo. Nato je pobral vse, kar se mu je zdelo vredno, in hotel pobeogniti nazaj čez mejo. To pa ni šlo tako lahko. Naše obmejne straže so medtem že dobile vest o izvršenem dvojnem zločinu in Seiler jim je priletel naravnost v pest. Zdaj ga bo obso-dila in nedvomno tudi obesila somborska sodnja.

Strašen zločin pohotneža. V neki žalmatinski vasi je 22 letni fant Dušan Kereš zalezoval 19 letno Rožico Čupić. Ker ga je odbila, jo je na samem napadel, onečastil, ji nato s kamnom razbil glavo in oropal. Zločinca so orožniki kmalu po zločinu aretirali.

Samomor zapeljivca. Pred tedni je prispela v novosadsko bolnico neka 12 letna devojka, ki je rodila žensko dete. Mlada mati je takrat izjavila, da je bila meseca marca v preteklem letu napadena od nekega neznanca in zlorabljen. Pozneje se je doglalo, da ta njena trditev ne odgovarja resnici. Ugotovljeno je bilo sedaj, da je imela ljubavne odnose s svojim svakom, 35 letnim poštnim slugo Nikolajem Lehrmanom, ki je bil takoj aretiran. V neopaženem trenutku pa je med zasliševanjem potegnil samokres in se ustrelil. Bil je takoj mrtev.

V Zaplani pri Trojanah je posestnik Lovro Stranišek s svojim sinom podiral v gozdu bukev. Ko je bila posekana, je padla na drugo drevo. Radi

CUNARD

V JUGOSLAVIJI V 9 DNEH

Aquitania 45.647 ton
Mauretania 30.704 ton
Berengaria 52.022 ton
Odpošle vsako soboto 1 teh velikih konov
Krasne kabine 3. raz. z 2-4-6 posteljami. Fina hrana, kadilnica in po-čivalnica. Zaprtja paluba, domača kuhinja. Denar skozi Cunard se brzo in zanesljivo izplačuje. Vprašajte pri agentu (m.)

Hotel Cleve-land Bldg. Cleve-land, O.

tega jo je oče s cepinom iz-podnašal, pri tem pa ga je drevo udarilo s tako silo, da je obležal mrtev na mestu. Zapustil je več otrok.

V Činžatu pri Sv. Lovren-cu na Pohorju so našli na stranišču nekega železniškega uradnika mrtvo dete žen-skega spola. Dognalo se je, da je dete porodila neka sla-boumna dekla, ki ne ve, niti kdaj niti s kom je občevala.

Na Pragerskem se je sprl neki Josip Sagadin s tamoš-njimi fanti. V hipu se je raz-vil pretep, tekmo katerega mu je neznan nasprotnik pre-rezal z nožem žile in kite na levi roki. Sagadina so prepe-ljali v mariborsko bolnico, pretepače pa je odvedlo orož-ništvo.

V Koprivni pri Črni je 12 letni Pavel Mokina padel s sanmi čez neko skalo in obležal mrtev.

Severova zdravila vzdravljajo
zdravila v družinah

Hripavost

in kašelj sta zelo neprijetna simpto-ma. Da preprečite težje posledice vzemita

Severa's Cough Balsam,

ki prinaša zaželjeno in hitro pomoč. Imajte ga pri roki v hiši za zimske mesece.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

Severov Almanah za leto 1924
je natisnjen. Dobe se po vseh le-karnah zastoj, ali pišite nam.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

JOS. MODIC,

Slovenska
GROČERIJA.

1033 E. 62nd St. Tel. Randolph 7386

Edina SLOVENSKA
lekarna v Clevelandu je

W.K. DRUG COMPANY

JOHN KOMIN, lekarnar

Mi imamo najboljša do-mača zdravila s točno potrebo.

St. Clair-av. in Addison Rd

PREMOG.

Blue Diamond premog \$10 tona
Malo dima in pepela od tega premoga. Drog premog od \$6.50 naprej. Pocahontas premog brez dima in Lehgh trd premog. Vse vrste koka od \$6.00 naprej.

YATES COAL CO.

1261 MARQUETTE ST.
Main 503 Randolph 280.

DR. J. V. ZUPNIK

Zdravnik.

V Knausdem poslopju, vhod samo na 62. tisti, nad North American banko.

Randolph 7416.
Devet let v tej okolici.

SLOVENSKA MESNICA

CHAS. ARMBRUSTER
se nahaja sedaj na
1208 Norwood Rd.
Tel. Penn. 212.

POZOR! POZOR!

Mi izdelujemo furnese, kleparske dela, splošno popravila, vsa dela iz medenine in bakra. Točna po-strežba ob kakem času. Se pripe-ramo za vsa naročila.

Complete Sheet Metal Works

F. J. DOLINAR

1408 E. 55th St. Randolph 4736

Zgodbe Napoleonovega huzarja.

Spisal: A. Conan Doyle

Preval: V. Mihajlovič

Dobro. On zahteva, da se poravnava zadeva tu v sobi in preko mize. To ravnanje je popolno makorektno. Pripravljen sem prevzeti odgovornost.

Po tej izjavi je bila vsaka beseda odveč. Lord Rufton je sedel žalostno v svojem kotu, čelo nabrano v globoke gube, in roke zakopane v žepih jahalnih hlač. Polkovnik Berkeley je preiskal pištoli in položil obedve na sredo mize. Lord Dacre je stal na enem koncu, jaz na drugem; ločilo naju je osem čevljev fino poliranega mahagonijevega lesa. Na preprogi, s hrbtno proti kamini, je stal dolgi polkovnik, z rutico v levi roki in s cigaro v desnici.

"Kadar izpustim rutico," je proglasil, "vzemita vsak svojo pištolo in streljajta poljubno. Ali sta gotova?"

"Da!" sta vzkliknila oba. Razklenil je roko, in rutica je padla. Naglo sem se sklonil naprej ter segel po pištoli, toda miza je bila — kakor sem že omenil — osem čevljev dolga, tako da je lord s svojimi dolgimi rokami laglje dosegel pištolo kakor jaz. Še preden sem se dobro vzravnal, je počilo, in temu edine mu se imam zahvaliti za življenje. Njegova krogla bi mi bila prodira možgane, da sem stal pokoncu. Tako mi je živžgnila samo skozi lase. A v hipu, ko sem pomeril nanj, so se odprla vrata, in objelo me je dvoje ženskih rok!

"Ne streljajte!" Polkovnik Gerard, zaradi mene ne streljajte!" je viknila s obupnim glasom. "Nesporazumljenje je krivo, verjemite mi, nesporazumljenje, nesporazumljenje. George je najboljši mož na svetu. Nikoli več ga ne zapustim!" S temi besedami je potegnila mojo roko dol in prišla za pištolo.

"Jane, Jane!" ji je zaklical lord Rufton. "Pojdi z mano. Ne ostani tu. Pojdi z mano."

"Vsa stvar je prokleto smešna," je dejal polkovnik Berkeley.

"Kaj ne, da ne ustrelite, gospod polkovnik Gerard? Srce mi poči, ako ga ranite."

"Vraga, Jinny, pusti ga, naj dela kar hoče!" je kriknil lord Dacre. "Povedel se je možko, zato nočem, da ga kdo moti. Naj se zgodi karkoli — jaz prejmem kvečjemu svoje zasluženo plačilo."

Toda že sem bil povedal grofici z naglim pogledom, kolikor je bilo treba. Izpustila je svojo roko. "V vaših rokah, gospod polkovnik Gerard, je življenje mojega soproga in sreča mojega srca," je dejala.

Kako pravilno me je sodila ta čudovita ženska! V prvem hipu sem stal neodločno, s prstom ob jeziku pištolo. Nasprotnik mi je zrl pogumno v oči; trepalnice se mu niso zgenile, in v njegovih upornih modrih očeh ni bilo strahu.

"Dajte, dajte, vi še niste ustrelili!" je zaklical polkovnik s svoje preproge.

"Streljajte žel!" je dejal lord Dacre.

Hotel sem mu vsaj pokazati, da je njegovo življenje popolnoma v moji roki, ter ponuditi vsem skupaj majhen primerček svoje strelske spretnosti. To sem moral storiti že radi časti. Ozrl sem se torej, kje bi videl kak primeren cilj. Polkovnik je upiral pogled v mojega nasprotnika, pripravljen, da ga vidi

v prihodnjem trenutku pasti. Stal je nekoliko pri strani; iz ust mu je še vedno štrlela cigara s palec, dolgim koščkom pepela na koncu. Po bliskovito sem dvignil pištolo in ustrelil.

"Dovolite, da vam osmuknem pepel s cigare!" sem dejal in se poklonil tako elegantno, da ti otočani gotovo še niso bili videli enakega.

Prepričan sem, messieurs, da je bila kriva pištola, ne pa jaz. Kar verjeti nisem mogel, ko sem videl, da sem mu odstrelil cigaro jedva pol palca pred ustnico. Ves trd stal je z ostankom cigare, ki mu je štrlel izpod osmojenih brkov. Še zdaj ga vidim pred seboj s tistimi osuplimi, srditimi očmi in dolgim, ozkim, strmečim obrazom. Nazadnje se mu je razmotal jezik. Vedno sem trdil, da Angleži v resnici nikakor niso tako flegmatični in redkobesedni, ako jih le dobro podrežete. Živa duša na svetu ne bi bila mogla govoriti živahneje od tega polkovnika. Lady Jane si je kar tiščala ušesa.

"Nehajte, nehajte, polkovnik Berkeley!" je vzkliknil lord Dacre. "Ne pozabite, da je dama v sobi."

Polkovnik se je okorno priklonil.

"Če bi bila milostiva tako prijazna, da bi stopila za trenutek ven," je dejal. "Rad bi razložil temu prokletemu Francozu, kakšno je moje mnenje o njem in o njegovih lumparskih šalnih."

Tako vzvišenega sem se čutil v tistem trenutku, da sem ignoriral njegove besede; pazil sem samo na njegov brezmejni gnev.

"Sir," mu pravim nato, "drage volje vas prosim oproščanja za nezgodo, ki se mi je pripetila. Zdelo se mi je, da bi užalil čast lorda Dacre, ako ne izpalim pištolo, in po prošnjah te dame nisem mogel meriti na njenega soproga. Poiskal sem si torej drugačen cilj, in strašna je hotela, da sem vam odstrelil cigaro, ko sem vam hotel samo osmukniti pepel. Kriva je pištola, ne jaz. Takšna je stvar in nič drugačna. Če pa zahtevate kljub temu še kako zadostitev, potem seveda nisem zmožen odkloniti vaš poziv."

Postavil sem se vsekako imenitno in osvojil s tem srca vseh. Lord Dacre je stopil k meni in mi stisnil roko. "Bogme," je dejal, "nikoli nisem mislil, da bom cenil kdaj kakega Francoza tako, kakor cenim vas. Vi ste mož in kavalir, to moram reči." Lord Rufton mi zinil besedice, a pritisk njegove roke mi je razodel, kaj misli. Celo polkovnik Berkely se mi je poklonil ter izjavil, da ne misli več na nesrečno cigaro. In ona — ah, mes amis, da ste videli pogled, s katerim se je ozrla vame, nje zardela lica, vlažne oči in trepečoče ustnice! Kolikokrat mislim na svojo lady Jane, si jo predstavljam ravno v tistem trenutku. Rada bi me bila povabila na obed, a razvideti morate sami, messieurs — čas ni bil pripraven za lorda Ruftona in zame, da bi ostala še dalje v Gravel Hangerju. Pustila sva spravljen dvojico samo. Spotoma v vozu jo je bil prepričal o svojem odkritosrčnem kesanju, in tako sta postala spet srečna, ljubeča soproga. In da ostaneta takšna, je bilo zame najbolje, da sem šel. Čemu naj bi bil mo-

til njiju domači mir? Moja navzočnost in prikazen sama po sebi bi bila težila gospejino srce. Ne, ne, moral sem se odtrgati — niti njeno prigovarjanje ni moglo izpremeniti mojega sklepa. Po dolgih letih sem zvedel, da sta živela Dacrova eno izmed najsrečnejših rodbinskih življenj daleč na okoli in da ni noben oblak več kalil njunega pokolja. In vendar bi rekel — ako bi bil videl Dacre svoji ženi v dno srca — toda bolje je molčati! Žena ima svoje skrivnosti, in bojim se, da počiva ona s svojimi že mnogo let na kakem devonshirskem pokopališču. Morda je preminul že ves vesel krog in živi lady Jane samo še v spominu francoskega brigadirja. Toda vsaj on je ne pozabi nikoli.

Kako se je brigadir odlikoval pri Waterloo.

I. Dogodba v gozdni krčmi.
Izmed vseh velikih bitk, v katerih mi je bila dana čast, boriti se za cesarja in za Francijo, ni izgubil Napoleon niti ene. Pri Waterloo pa sem bil sicer navzoč — da se tako izrazim — toda boriti se nisem mogel, in sovražnik je zmagal. Nisem takšen, da bi podtkal tema dvema dejstvom kako vzročno zvezo. Predobro me poznate, mes amis, in veste, da nimam takih zahtev za svojo osebo. Toda stvar je vsekako vredna premisleka, in razni ljudje so izvajali iz nje zaključke, ki so bili jako laskavi zame. Bodi si kakorkoli, treba nam je bilo samo predreti par angleških karejev, pa bi se bila naklonila našim praporom zmaga tistega dne. Ali conflanski huzarji z Etiennom Gerardom na čelu ne bi bili mogli doprinesti tega — o tem so mnenja najpogostejših kritikov različna. Toda pustimo to! Usoda je hotela, da so morale biti moje roke zvezane in da se je porušilo cesarstvo. Hotela pa je obenem, da mi prinese ta dan žalosti in nesreče več časti, kakor če bi me bila gnala sreča od Boulogna pa do Dunaja. Nikdar ne bi bila zasijala moja slava v tako žarki luči kakor v tistem vzvišenem trenutku, ko se je stemnilo vse naokoli. Znano vam je več ko zadosti, messieurs, da sem ostal zvest cesarju tudi v nesreči in sem odklonil ponudbo, naj prodam Bourbonom svoj meč in svojo čast. Nikoli več mi ni bilo dano čutiti med bedri bojne konja, nikoli več galopirati na čelu svojih vrlih fantov in slišati za sabo ropotanje bobnov in zvonkov pesem trobent. Toda v tolažbo mi je, mes amis, in solze mi stopijo v oči, ako pomislim, kako velik sem bil tisti zadnji dan svojega vojaškega življenja, in če si predstavljam, da se izmed vseh mojih velikih dejanj, ki so mi priborila ljubezen tolikih lepih žensk in spoštovanje tolikih hrabrih mož, glede sijajnosti, predznosti in velikosti uspeha ne more primerjati niti eno z mojim slovečim pojezdom v noči 18. julija 1815. Vem, da se sliši ta istorija nešteto krat po oficirskih kazinah in po vojašnicah, tako da skoro gotovo ni v armadi niti enega, ki je ne bi poznal, da si sam iz skromnosti doslej še nisem povedal. Nocoj pa, mes amis, bi vam v prijateljskem krogu vendar rad opisal ta dogodek, kakor se je vršil v resnici.

Pred vsem vam lahko zatrdim nekaj: v vsej svoji sijajni karieri ni imel Napoleon nikdar boljše armade nego je bila tista, ki je z njo začel to vojno. Leta 1813. je bila Francija izčrpana. Na vsakega veterana je prišlo takrat po pet mladih fantičkov — Mariluzke smo jih imenovali v šali, ker je cesarica sama vodila nabore, dočim je bil cesar v vojni. Toda 1. 1815. je

bilo čisto drugače. Jetniki so se bili vsi vrnili — iz snežne Rusije, iz španjolskih ječ in iz starih ladij, ki so služile Angležem kot zapor. To so bili sami nevarni dedci, ljudje ki so imeli za sabo po dvajset bitk in so hrepneli po svojem poslu, s srcem polnim srda in osveteželjnosti. Vrste so bile polne vojakov, ki so nosili na prsih po dve, po tri službene medalje, in vsaka takšna medalja je pomenila pet službenih let. Pogum teh ljudi je bil uprav strahovit. Bili so vsi prepojeni z maščevalnostjo, gnevom in fanatizmom in so obožavali cesarja kakor moslim svojega preroka, pripravljeni, nasaditi se na lastne bajonete, ako bi mu mogli koristiti s svojo krvjo. Da ste videli dreviti v boj te stare veterance z bradatimi obrazmi, divje žarečimi očmi in strašnim bojnim vpitjem, bi se bili kar začudili, messieurs, da se jim je bilo sploh mogoče ustavljati. Ti sinovi Francije so imeli takrat elan, ki se mu ne bi bil mogel upreti nihče drugi; a vražji Angleži niso imeli v životu niti elana, niti srca, marveč soliden, nepremičen "beef", proti kateremu smo zaman žrtvovali svoje moči. Takšna je bila stvar, mes chers amis! Na eni strani poezija, junaštvo, požrtvovalnost — idealne in heroične lastnosti; na drugi strani "beef". Naše nade, naše stremljenje in naše sanje — vse se je razbilo ob tem strašnem oldenglandskem "beefu".

Čitali ste, kako je zbral cesar svoje bojne sile in kako smo hiteli potem vsi skupaj s 130.000 starimi vojščaki na severno mejo ter se vrgli Angležem naproti. Dne 16. junija je krotil Ney Angleže pri Quatrebrasu, dočim smo mi porazili Pruse pri Lignyju. Ne pristoji mi govoriti o tem, koliko sem bil deležen te zmage, a znano je splošno, da so se conflanski huzarji odeli s slavo. Hrabro so se borili Prusi; 8000 mož so pustili na bojišču. Cesar je mislil, da je že opravil z njimi, ko je pustil maršala Grouchyja z 332.000 možmi, da bi jih preganjal in jim onemogočil, škodovati nam. Nato je odkorakal z okroglo 80.000 možmi nad "proklete" Angleže. Kaj vse smo jim imeli Francozi vrniti: Pittove guineje, portsmouthske ladje, napad Wellingtona in zavratne Nelsonove zmage! Zdelo se je, da je vendar že napočil dan plačila!

(Dalje prihodnjič.)

POZOR!

V Clevelandu in okolici je naš edini pooblaščen zastopnik za pobiranje naročnine, oglasov in drugih zadev,

Mr. Anton Fortuna

kateraga priporočamo našim naročnikom in prijateljem. On ima pravico sprejemati denar in razna naročila.

REVOLUCIJA V BOLGARIJI.

Atene, 24. febr. V Solun so dospele brzjovjave, da je na Bolgarskem zbruhnila revolucija. Punt vodijo komunisti. Poznejše novice naznajo, da je namen revolucije pregnati kralja Borisa in ustanoviti republiko. Proti upornikom je poslala vlada vojaštvo.

KRALJI IMAJO PLJUČNICO.

Iz Rima se poroča, da je za pljučnico obolet italijanski kralj, in glasom poročil iz Bukarešte je tudi grški kralj George obolet za dvojno pljučnico.

* Kongres je sprejel postavbo za prav ugodno ceno. Oglasite se pri nas, da vam jih pokažemo! Ni vsak dan take prilike!
A. F. LUCIĆ,
Real Estate,
1174 Addison Rd.

Sedaj je čas, ako hočete imeti vašo obleko, ki je pokvarjena, da vam jo uredimo, da bo de kakor nova. V zimskih mesecih, ko nismo tako zaposleni, vam vašo obleko lahko ceneje in lepše čistimo, zlikamo, prebarvamo, predelamo ali popravimo. Preglejte vaše obleke in če je kaj potrebno na njih, jih prinesite k nam, pa boste zadovoljni. New York Dry Cleaning Co., I. Smuk, poslovnja, 6220 St. Clair, poleg kopališča. Če smo poklicani, pridemo iskat in pripeljemo na dom. (x)

Hiša naprodaj za 2 družini na Parkgrove ave. 5 sob in kopališče, škrljeva streha, trd les, china kabineti, nekaj malega takoj, drugo kot rent. Mr. Sprout, Room 12, St. Clair Market E. 106th St. in St. Clair ave. (23)

V najem se dajo tri sobe s kopališčem, družini brez otrok ali pa pečlarjem. 639 E. 160th St. blizu Saranac Rd. (24)

Štiri sobe se dajo v najem za malo družino. Vpraša se na 7109 Lockyear Ave. blizu St. Francis cerkve. (23)

Delo dobi pomočnik, ki zna voziti truck. Vpraša naj v uradu tega lista. (23)

Lot naprodaj 50x100 na Shawnee Ave., severno od Travnikarjevega prostora. Vpraša se pri Joseph Zalokar, 911 Addison Rd. (24)

Naprodaj posestvo v Starem Trgu pri Ložu. Poizve se pri Martin Brinevec, 1146 E. 60th St. (23)

Harmonika trivrstna, trikrat uglasena naprodaj, stara 2 in pol meseca, se proda po nizki ceni. 3688 E. 77th St. Newburgh. (23)

Slaščičarna in grocerija se mora prodati in proda se za lastno ceno. Za naslov se poizve v uradu tega lista. (23)

Naznanilo.

Vsem članom dr. sv. Janeza Krst., št. 37. JSKJ, se naznanja, da se zotovo vdeležijo korakanja ob priliki odprtje Slov. Narodnega Doma. Zbiramo se točno ob 2. uri v soboto popoldne, 1. marca na 62. cesti, proti jezeru, zadaj za slovensko banko. Prošeni ste, da se gotovo vdeležite vsi, da pokažemo narodu, da nas je veliko število. Z bratskim pozdravom FRANK J. JAKLIČ, tajnik. 1184 E. 60th St. (24)

Naznanilo.

Opozorja se vse člane društva Slovenija, da so člani pri zadnji društveni seji sklenili, da se korporativno vdeležijo slavnosti odprtja S. M. Doma, ki se vrši 1. marca, t. j. v soboto popoldne ob 2. uri. Zbirališče je v navadnih prostorih. Prošeni ste, da vsakdo to stori, ker to bo v ponos vsemu slovenskemu narodu, zlasti pa v Clevelandu in okolici. Z bratskim pozdravom JOHN GERM, tajnik. (24)

POZOR!

Gospodinjam kakor tudi trgovcem priporočamo svojo dobro in moderno urejeno mlekarino. Razvažamo na dom sveže mleko vsak dan. Pri nas lahko naročite vse, kar spada k mlecarski trgovini. Pokličite po telefonu in vam pripeljemo na dom. Se priporočamo. CLOVER DAIRY 1003 E. 64th St. J. Meglich & S. Andolek, lastnika. (Mon. 25)

Naprodaj candy store

na jako dobrem prostoru. Cena z vsem blagom in opremo je samo \$1200. Več se poizve v Sakserjevem uradu, 6104 St. Clair ave. telefon Pennsylvania 567 (x-16)

Vse sledeče blago dobite po posebno znižanih cenah sedaj pri meni:

ZENSKJE SUKNJE OTROČJE SUKNJE ZENSKJE OBLEKE

kiklje, bluze, pralne obleke, ženske in moške ter otročje jopice, ženske in otroške spodnje obleke, nogavice, rokavice, predpasnike in vse drugo blago v zalogi. Vam se bo dobro izplačalo, če se preskrbite z gori navedenim blagom sedaj pri

B. B. LEUSTIG
6424 St. Clair ave.
Nasproti Narodnega Doma. X

VEČ FANTOV se sprejme na stanovanje in hrano. Dobra hrana in toplota po zimi. 1009 E. 62nd. (23)

UGODNA PRILIKA.

Imamo nekaj hiš naprodaj, ki se dobe za prav ugodno ceno. Oglasite se pri nas, da vam jih pokažemo! Ni vsak dan take prilike!
A. F. LUCIĆ,
Real Estate,
1174 Addison Rd.

Naš zavod,==

kojega glavni posel je pošiljatev denarja in preje-manje vlog na obresti, ne bavi se samo s tem poslom, kakor bi mnogi mislili.

Pri nas izvršujemo vse javno-notarske posle, kakor: Affidavite, pooblastila, dolžna pisma, pobotnice, kakor tudi druge dokumente; v katerem jeziku želite. Za vsa taka dela računamo samo naše lastne stroške. Odnosna navodila dajemo vsakemu BREZPLAČNO.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Od zibeli do groba

NAJSTAREJŠI SLOV. POGREBNI ZAVOD, Cleveland, Ohio.

AMBULANCA, INVALIDNI VOZ, AVTOMOBILI IN DR. MOJA DELA IN MNOGOŠTE-VILNI POGREBI SO VAM DOKAZ NAJBOLJ SEGA PODJETJA.

ANTON GRDINA

Pogrebni direktor, balzamist.
Urad in stanovanje: 1053 E. 62nd St.
Druga hiša od St. Clair Avenue proti jezeru.

PRINCETON
1381
Bell Rosedale
1881

Edina slovenska trgovina

SINGER ŠIVALNIH strojev in potrebščin. Popravljamo tudi stare stroje. V zalogi imamo tudi Rotarex pralne stroje (Wash Machines).

LOUIS LEVSTIK
6527 ST. CLAIR AVE.

SLOVENSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD

Se priporoča Slovencem za vse prilike, kadar potrebujete dobrega, zanesljivega fotografa, ki vam napravi najfinejše slike po zmernih cenah.

John Bukovnik,

6407 ST. CLAIR AVE.
v S. N. Domu.

Odprto ob nedeljah od 10. dop. do 5. pop.

Frank J. Lausche

odvetnik

Čez dan se oglasite na:
1039 GUARDIAN BUILDING

Ob torkih in četrtnih zvečer
od 6:30 do 8. se oglasite na
6121 ST. CLAIR AVENUE
Randolph 7510

Naznanilo.

Vsem rojakom naznanjam, da je moja trgovina z obuvalom v poslopu Slov. Nar. Doma moja lastna, in da nimam nobene zveze s katerikoli drugo osebo ali trgovino. Se priporočam za obilen obisk.

Jos. B. Perko

Lastnik.
6403 St. Clair Ave.

Frank Zakrajšek

Slovenski Pogrebnik

1105 Northwood Road
Randolph 4983

Akt Štev. 113

ROMAN

Poslovenil E. V.

Stalo je mnogo voz pred hišo, vreme pa je bilo tako lepo, če tudi mrzlo, in ceste so bile suhe, tako da je bajaco sklenil iti peš domov, da si spotoma zbere svoje še nekoliko zmedene misli.

Prižgal si je smodko ter šel po ulici Saint Lazare navzgor, nato okrog Notre Dame de Lorette in v smeri na Faubourg Montmartre.

Naenkrat, ko je vpogril v ulico Olivier, je skočil neki možki iz sence, kjer je bil skrit in se vrgl s povzdignjeno roko na njega.

Na svojo srečo je imel mačji instinkt, ki mu je omogočil, da je v istem času pazil na druge in se sam branil, da je gledal na to stran, a vendar tudi na drugi strani videl vse.

Videl je, ali bolje, slutil moža, ki je čepel v senci in čutil, kako se bo vrgl na njega, tako da se je mogel hitro pripogniti nazaj ter iztegniti roke.

Ta kretanja mu je brez dvoma rešila življenje; silni sunek z bodalom, ki naj bi ga bil usmrtil, je zadel samo njegovo roko.

Jeza, še bolj pa bolečine, so mu izbile vzklik: "Čakaj, lopov!"

Odskočil je en meter ter se postavil v bran. Nepotrebno.

Morilec, ki je videl, da ni zadel, ni poskusil v drugo ter hitro stekel v Faubourg Montmartre.

"To je bil gotovo Lagors," je mrmral bajaco, "in tudi Clameran ne more biti daleč. Med tem ko sem šel jaz na eni strani okrog cerkve, sta prišla onadva na drugi strani okrog in sta me tu čakala."

Rana pa ga je občutno skelala. Postavil se je pod svetilko, da jo preišče. Zdelo se je, da ni nevarna, pač pa je bila zelo široka ter šla skozi celo meso.

Raztrgal je robec na štiri dele ter si spretno obvezal roko.

"Vsekakor sem na sledi resnim stvarjem," si je mislil, "če sta posegla ta lopova po bodalu. Pametni ljudje, kakor sta tadv, se ne izpostavljajo prostovoljno nevarnosti, da pridejo pred poroto, če se imajo bati samo obtožbe pred sodnim dvorom."

Ni pa šlo, da bi bil ostal še delj na tem mestu. Prepričal se je, da more roko še rabiti, če tudi s težavo, in sedaj je sledil svojemu sovražniku ter skrbno pazil, da je ostal sredi ceste in se izogibal temnih kotov.

Nikogar ni videl, vendar pa je bil prepričan, da mu nekdo sledi.

Ni se motil. Ko je dospel na Boulevard Montmartre ter prekoračil cesto, je videl dve postavi, kateri je poznal. Oba sta šla istočasno z njim malo višje čez cesto.

"S prav odločnima lopovoma imam opraviti, niti ne prikrivata, da mi sledita. Prebrisa sta in sta imela gotovo že več takih doživljajev, ne bo lahko jih spraviti na napačno sled. S takima lopovoma bi se mi gotovo ne posrečilo z vozom, kakor pri Fanferlotu. K temu se moj prokleti sivi klubok še sveti eno uro daleč."

Šel je po Boulevardu navzgor in je vedel, ne da bi se bil okrenil, da sta mu bila oba sovražnika trideset korakov za petami.

"In vendar jih moram za

vsako ceno odpraviti," si je rekel na tihem. "Dokler sta za menoj, ne morem niti domov, niti k 'Ahanglu'. Sedaj me nočeta več umoriti, vedeti pa hočeta, kdo da sem. Če pa bi spoznala, da se skriva za bajacom gospod Verduret in za Verduretom Lecoq, potem zбоgom načrti. Potem izgine ta v inozemstvo, denarja jima ne manjka, in jaz bi imel blažo, stroške in svojo rano."

Misel, da bi se mu mogla Raoul in Clameran izmuzniti, ga je tako vznemirila, da je mislil trenutek na to, da bi jih dal aretirati.

To bi bilo resnično prav lahko. Samo proti njima mu je bilo treba skočiti in klicati na pomoč, potem bi prišli z vseh strani in vse tri aretirali in zaprli pri policiji.

To je ravno tako enostavno kakor premeteno sredstvo, katerega se poslužujejo varnostni agenti, če nalete nenadoma na kekega signalizirane zločinca, ki ga ne morejo prijeti brez zapornega povelja. Drugo jutro se zadeva pojasnja.

Bajaco je imel dosti dokazov v rokah, da pridrži Lagors trajno v zaporu. Lahko bi bil pokazal pismo in zrezan molitvenik, lahko bi dokazal eksistenco zastavnih listov, ki so ležali v Vesinetu, lahko bi pokazal svojo roko. V najslabšem slučaju bi moral Raoul vsaj povedati, kaj in zakaj je ukradel ime Lagors in zakaj se je izdajal za Fauvelovega sorodnika.

Na drugi strani pa bi utegnil, če bi postopal tako neprevidno, pripomoči k rešitvi glavnega krivca, gospoda de Clamerana. Kaj je govorilo proti njemu? Nič. Mnogo krepkih domnevanj je bilo, a nobenega dokaza.

Po dobrem preudarku je sklenil bajaco, da bo nastopal na lastno pest, kakor je postopal do sedaj, in sklenil je nadalje, da bo sam rešil uganke, kakor je domneval, da se da rešiti.

Ko je bil to sklenil, je šlo samo še za to, da premoti zasledovalca.

Šel je po Boulevardu Sebastopol navzgor in sicer ne več omahujoč, marveč z brzimi koraki.

Ko je dospel do nasadov umetnoobrnega muzeja, se je naenkrat ustavil. Dva stražnika sta mu prišla nasproti ter jih je ustavil, da jih vpraša za nekaj nevarnega.

To je imelo zaželjeni uspeh. Raoul in Clameran sta se ustavila v razdalji dvajset korakov ter se nista upala naprej.

Dvajset korakov. Več bajaco ni potreboval. Med tem ko je govoril s stražniki, je bil pozvonil pri hiši kraj, so stali. Ko je slišal, kako se je odprl zapah, je pozdravil ter hitro vstopil. Eno minuto pozneje, ko sta bila stražnika odšla, sta Clameran in Lagors tudi pozvonila pri teh vratih.

Vrata so se bila odprla. Poklicala sta hišnika, da ga vprašata, kdo je oni gospod, ki je ravnokar prišel kot bajaco preoblečen domov.

Hišnik jima je povedal, da ni videl nikogar, ki bi bil prišel maskiran domov, sploh mu ni znano, da je kdo odšel maskiran iz hiše. "Sploh pa," je dostavil, "ne morem ničesar z gotovostjo trditi, ker ima hiša še en vhod iz ulice St. Denis."

"Prevarana!" je vzkliknil Lagors, "sedaj ne bova nikdar izvedela, kdo da je ta bajaco."

V tem trenutku, ko sta Raoul in plavžar v skrbeh odhajala, je prišel bajaco v vsej naglici točno ob treh pred hotel "Arhangl".

Prosper, ki je slonel pri oknu, ga je videl že od daleč. Že od polnoči je čakal mrzlično kakor obtoženec, ki stoji pred odločitvijo svojih sodnikov. Zato je stekel tudi Verduretu do stopnic nasproti.

"Kaj veste? Kaj ste izvedeli? Ali ste videli Madelajno? Ali sta bila Raoul in Clameran na plesu?"

Verdureta navada ni bila, da bi se razgovarjal na kraju, kjer ga je mogel kdo slišati.

"Pred vsem," je odgovoril, "pojdiva v vašo sobo in dajte mi najprej vode, da si izperem majhno rano, ki me peče, kakor ogenj."

"Da boga! Ali ste ranjeni?"

"Da, ranjen, to je spomin na vašega prijatelja Raoula. No, ta bo že izvedel, kaj stane praska na moji koži."

V mrzlem naglasu bajaca Verdureta je bilo toliko grožnje, da je bil Prosper ves presenečen.

Medtem si je Verduret obvezal roko.

"Sedaj," je rekel Prosperju, "lahko govoriva. Naši sovražniki so sedaj previdni. Gre za to, da jih zadenemo hitro kot blisk."

Verduret je govoril kratko in zapovedujoče, kakor ga Prosper še ni slišal.

"Varal sem se, šel sem napačno pot; to se lahko pripeti vsakemu. Priznati moram, da sem smatral učinek za vzrok. Oni dan, ko sem mislil za gotovo, da imata gospa Fauvel in Raoul kaznjivo razmreje, sem mislil, da imam v rokah niti, ki naj bi mi odkrile resnico. Moral bi biti previden, to je bilo preenostavno in naravno."

"Ali mislite, da je gospa Fauvel nedolžna?"

"Gotovo ne, toda ni v tem smislu dolžna, kakor sem domneval. Kaj so bila moja domnevanja? Rekel sem si: Zabljudena v lepega in zapeljivega lopova, mu je dala gospa Fauvel ime sorodnika ter ga predstavila svojemu možu za svojega nečaka. To je bila spretna zvijača, ki je odprla zakonolomstvu vrata hiše. Najprej mu je dala ves denar, s katerim je razpolagala; pozneje mu je izročila svoj lišp, ki ga je nesel v zastavljalnico; končno, ko ni imela ničesar več, mu je dala vzeti denar iz moževe blagajne. Tako sem si stvar mislil."

"In na ta način se je dalo tudi vse razložiti."

"Ne, ne vse; to sem vedel in sem torej nastopal z obžalovanjem vredno lahkomišelnostjo. Kako se je dala razložiti pri moji prvi sumnji Clameranova moč?"

"Clameran je, kratkoma lo Lagorsov sokravec."

"Da, ravno v tem tiči zmot. Sam sem dolgo mislil, da je Raoul glavna oseba, v resnici ne pomeni nič. Včeraj med prepričim, ki je nastal med njima, je rekel plavžar svojemu dobremu prijatelju: 'Sploh, dragi moj, nikar ne misli, da se mi boš ustavljal, razbil te bom, kakor steklo.' To dokazuje mnogo. Fantastični Lagors ni ljubček gospe Fauvel, marveč Clameran ga ima v svojih krempljih. Tudi vzrokov za pokornost Madelajne bi si ne mogli razložiti. Madelajna ne uboga Lagorsu, marveč Clameranu."

Prosper je skušal ugovarjati.

Verduret je lažno zmajal z ramo. Treba mu je bilo izpregovoriti le eno samo besedo, da prepriča Prosperja. Treba

mu je bilo samo reči, da mu je Clameran pred tremi urami naznanil svojo poroko z Madelajno. Storil je to napako, da te besede ni izpregovoril, ker je bil prepričan, da bo mogel ob pravem času prepričati to poroko ter ni hotel svojemu varovancu naprti še te skrbi.

"Clameran sam," je nadaljeval, "ima gospo Fauvel v rokah. Toda kako strašno orožje ima, da si je zagotovil to tajinstveno moč? Zanesljivo iskanje je dognalo, da sta se pred petnajstimi meseci prvič videla, odkar je bila ona poročena, in njen sloves je bil vedno vzvišen nad vsakim obrekovanjem. Torej leži tajnost te moči na eni strani v tem svojstvu, na drugi strani pa v preteklosti."

"Tega ne bomo izvedeli," je rekel Prosper tiho.

"Nasprotno, vse bova izvedela, če pozna Clameranova preteklost. Ko sem imenoval danes zvečer ime njegovega brata Gastona, je Clameran tako prebledel in se je tako ustrašil, kakor da je zagledal duha. Pozneje sem se spomnil, da je Gaston nenadoma umrl, ko ga je njegov brat obiskal."

"Ali mislite na umor?"

"O ljudeh, ki so poskusili umor, lahko mislim vse. Tatvina, moj ljubi, je v tem trenutku postranska stvar, ki se da lahko razložiti, in če bi šlo samo za to, bi vam rekel: Moj nalog je storjena, pojdiva k preiskovalnem sodniku in si dajva zaporno povelje."

Prosper je vstal, prsi so se mu širile in oči so se mu svetile v upanju.

"Vi veste... Ali je mogoče?"

"Da, jaz vem, kdo je dal ključ, vem, kdo je izdal besedo..."

"Ključ? Lahko je bil ključ gospoda Fauvela, toda beseda?"

"Nesrečnež! Vi sami ste jo izdali. To ste pozabili, kaj ne? V vašo srečo ima vaš ljubica boljši spomin. Ali se spominjate, da ste dva dni pred tatvino skupaj večerjali z Gipsy, Lagorsom in dvema drugima prijateljema? Nina je bila žalostna. Koncem večerje je igrala zapuščeno ženo."

"Da, na to se spominjam."

"Potem tudi veste, kaj ste odgovorili?"

"Ne vem," je odgovoril.

"Torej, vi neprevidezni človek, vi ste rekli Nini: 'Ti mi delaš krivico, če mi očitáš, da ne mislim na tebe. Ravno sedaj drži tvoje ime zaprto blagajno mojega šefa.'"

Prosper se je udaril na čelo. V hipu je spoznal resnico.

"Da, da," je vzkliknil, "spominjam se!"

"Potem boste razumeli tudi ostalo. Eden izmed obeh je šel h gospe Fauvel in jo je prisilil, da mu je izročila možev ključ. Na srečo je postavil lopov gumbe na ime Gipsy ter ukradel onih 350.000 frankov. Gotovo je, da se je gospa Fauvel udala samo najstrašnejšim grožnjam. Oni dan po tatvini bi bila skoraj umrla, uboga žena, in ona je bila tudi, ki se ni strasila nevarnosti, ter vam poslala onih 10.000 frankov."

"Kdo je torej kradel, Raoul ali Clameran? Od kod imata tako veliko moč nad gospo Fauvel? In kako to, da je Madelajna zapletena v te lopovščine?"

"Na ta vprašanja še ne vem odgovora, moj ljubi, in zato tudi še ne greva k sodniku. Dajte mi deset dni časa. Če v desetih dneh nisem ničesar našel, se vrnem in potem bova povedala gospodu Patrigentu, kar veva."

"Kaj, vi hočete odpotovati?"

"V eni uri sem na poti v

Beaucaire. Ali nista Clameran in gospa Fauvel, ki je rojena de Verberie, iz tamošnje okolice?"

"Da, jaz poznam rodbino." Torej, natančneje se hočem podučiti o njih. Niti Raoul niti Clameran nama ne moreta uiti, oba sta pod policijskim nadzorstvom. Vi pa, Prosper, prijatelj, bodite previdni. Obljubite mi, da boste ostali tu kakor v ječi, dokler mene ne bo tu."

Prosper je sveto obljubil, kar je Verduret od njega zahteval. Tako pa ga vendar ni hotel pustiti stran.

"Ali naj ne izvem, kdo da ste in kakim okoliščinam se imam zahvaliti za vašo vsega-mogočno pomoč?"

Cudni gospod se je žalostno nasmehnil.

"Povedal vam bom to v navzočnosti Nine oni dan, predno se zaročite z Madelajno."

Ko je bil prepuščen svojim razmišljanjem, je spoznal Prosper šele, koliko je bila vredna za njega Verduretova pomoč.

Pregledal je vse, kar je bil njegov tovariš raziskal, ter se prestrašil nad obsežnostjo teh preiskav.

Koliko odkriti v manj kakor osmih dneh in s koliko natančnostjo, dasiravno je trdil, da je bil na napačni poti! Iz posameznih znakov je sklepal tako sigurno ter prešel iz dejstev na vse mogoče in izgradil zgodovino, ki je bila, če že ne čista resnica, vendar tako verjetna, da ji ni bilo mogoče ugovarjati.

Prosper si je rekel, da sam ne bi bil prišel nikdar do tega rezultata. On ni imel niti Verduretove bistroumnosti niti njegovega daru, spoznati vse tako hitro in sigurno, in ne njegove drznosti; ni si mogel izsiliti pokornosti, ni si mogel poiskati sočelavcev in posredovalcev ter uporabljati ljudi in dogodke za svoje namene.

Ko ga ni imel več poleg sebe, mu je manjkala ta prijatelj, manjkala mu je njegov glas, zdaj reze, zdaj prijazen, ki pa mu je dajal vedno pogum in tolažbo.

Strah ga je bilo samote, in kakor otrok, ki ga je zapustila dekla, se ni upal sam niti kaj govoriti, niti misliti. To pa je vedel, da se mora držati svarila svojega zaščitnika. Ostal je zaprt pri "Arhanglu" ter niti glave ni pomolil skozi okno. — Dvakrat je dobil poročila o Verduretu. Enkrat je prispelo pismo, v katerem mu je prijatelj naznanil, da je videl njegovega očeta, ki mu je šel zelo na roko. Drugič je prišel Dubois, sluga gospoda de Clamerana, ter sporočil od onega, ki ga je imenoval mojstra, da gre vse dobro.

Šlo je tudi v resnici vse dobro, ko se je deveti dan prostovoljenega Prosperjevega zapora zljubilo bivšemu blagajniku, da se je šel proti večeru sprehajati. Glava ga je silno bolela, že več noči je bil slabo spal, ter je upal, da ga bo zrak osvežil.

Gospa Aleksandra, kateri je bil Verduret kolikor toliko zaupal, ga je skušala zadržati, toda zaman.

"Kaj se mi more ob tej pozni uri v tujem mestnem delu zgoditi?" je rekel. "Šel bom po nabrežju do botaničnega vrta in gotovo ne bom srečal nikogar."

Žal se ni natančno držal programa. Ko je prišel do kolodvora proti Orleansu, je začutil žejo, vstopil v kavarno ter si naročil pivo.

Med tem ko je pil v kratkih požirkih, je mehanično vzel v roke pariški list "Soleil" ter bral med dnevnimi vestmi:

"Sporočila se nam skorajna poroka nečakinje enega na-

ših najbolj čislanih finančnikov, gospoda Andreja Fauvela, s provencalskim plemičem markijem Louisom de Clameran."

Kakor strela z jasnega neba, tako je pobila ta strašna vest Prosperja.

Vest, ki mu jo je prinesel časopis, ravnodušno poročeval veselja in žalosti, mu je dokazala, da so bila Verduretova domnevanja pravilna.

Ta gotovost bi ga bila morala še utrditi v brezpogojni veri v njegovega zaščitnika in bi mu bila morala dati pogum in moč, da počaka in ne stori sam nobenega koraka.

Toda bol ga je zmedla tako, da je izgubil preudarek in da je videl v duhu Madelajno že nerazdružno v oblasti tega lopova. Rekel si je, da utegne Verduret priti prepozno, zato je treba stvar ob pravem času prepričati.

Zahteval je od natakarija pero in papir in brez ozira na to, da je anonimno pismo pod vsakim pogojem bojazljivost, je izpremenil kolikor je mogel svojo pisavo ter pisal bivšemu svojemu šefu:

"Ljubi gospod!

Vi ste izročili svojega blagajnika sodišču; prav ste storili, ker ste bili prepričani o njegovi nezvestobi.

Če pa je bil on tisti, ki je ukradel iz Vaše blagajne 350.000 frankov, je ukradel tudi on gospe Fauvel demante ter jih nesel v zastavljalnico, kjer so sedaj.

Na Vašem mestu ne bi hotel javnega škandala, pač pa bi strogo nadziral svojo ženo. Potem bi prav kmalu spoznal, da ni dobro zaupati tujim nečakom, ki stopijo tako nenadno v naše življenje.

(Dalje prihodnjič)

ROYAL MAIL

po jugos. vladi pooblaščen parobrodna proga med

NEW YORK IN HAMBURG

CHERBOURG IN SOUTHAMPTON

"OHIO" "ORCA" "ORDUNA" "ORBITA"

Ti parniki so novi in moderni v vseh delih, najbolj priljubljena potnikom in glasovite radi komodnosti in — KOMFORTA.

Zdrava, tepla in obilna hrana se servira potnikom na belo pokrilih mizah. Družine, žene in otroci imajo POSEBNO PAZLJIVOST.

Za podrobnosti se obrnite na naše zastopnike v vašem mestu ali na ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. 26 Broadway, New York.

KANARČKI

Neprekosljivi v izbornem petju. Velika izbira Hartz Mountains, Yorkshires in Rollers. Zdravi in sposobni za parenje.

SAMICE

Ako vas veseli, poskusite z rejno kanarčkov. Imeli boste mnogo zabave. Navodila o reji dam vsakemu mojemu odjemalcu.

KLETKE

Najpopolnejša zaloga kletk, za samce, parenje ali za večje število kanarčkov.

Pri meni dobite vedno sveže žito in sploh vse druge potrebščine za kanarčke.

F. E. LUNKA

1037 Addison Rd. Nad Zetovo trgovino. Vhod na Addison.

NATIONAL DRUG STORE

SLOVENSKA LEKARNA

Vogel St. Clair ave. in 61st St.

S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

BAND'S TRGOVINA

6529 St. Clair ave. vogal 66. ceste

MODNO BLAGO. ČEVLJI. Dvojni rdeči in zeleni štampsi vsak tork.

ALI VESTE

da je nadvse važno, kako hranite kanarčka? Pomnite, da je najbolj važno, da hranite kanarčka v najbolj čistih, svežim žitom. Najboljše dobite vedno edine, pri

F. E. LUNKA

637 ADDISON ROAD. (Nad Zetovo trgovino.)

Za zanesljivo delo in točno potrebo za plumbarske in enake delo pokličite

A. J. BUDNICK & CO.

6703 ST. CLAIR AVE

Randolph 3280

Res. Nottingham 238-M

Odprto med tednom do 5. zvečer v soboto do 8. zvečer. (m.f)

Malovrh & Surtz,

SLOVENSKI ODVETNIKI

623 St. Clair Avenue

Uradne ure: Od 9. dop. do 4. p. Od 7. do 8. zvečer

ŠPICALIST ZA OČI

Priščem oči, zdravim oči in uredim očala.

Dr. J. Semolunas,

East 79 St. in St. Clair ave (m)

Ako želite

DA DOBRO VAŠE DENARNE POSLUKE PRAVOČASNO DOPELE V DOMOVINO, ZAHTEVATE OD VAŠEGA BANKARJA DA VAM IZDA ČEK NA KIRJA, DA VAM IZDA ČEK NA

Jadransko banko.

Vaša nakazila se izvršujejo hitro, točno in brez vsakega odbitka po om naših podružnic in po pošti.

Naš ameriški oddelk je vsem našim izselencem BREZPLAČNO na uslugo.

Za več informacije obrnite se na:

Jadransko Banko Centralo

Amerikanski oddelk Ljubljana Jugoslavija

Podružnice: Beograd, Caviat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Afilirani zavod: FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., New York City. Glavni korespondent za Južno Ameriko

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE

Valparaiso, Punta Arenas, Antofagasta.